

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะเชิงผลิตภาพสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ชื่อนักศึกษา	ศรินภา คุ่มจั่น
รหัสประจำตัว	59B74680207
ปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา จุ้ยทอง
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร.พิทักษ์ นิลนพคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กันต์ฤทัย คลังพหล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะเชิงผลิตภาพสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะเชิงผลิตภาพสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะเชิงผลิตภาพสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใช้กระบวนการวิจัยแบบผสมวิธี แบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะเชิงผลิตภาพสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะเชิงผลิตภาพสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะเชิงผลิตภาพสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย จำนวน 49 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้เชิงผลิตภาพ แบบประเมินสมรรถนะเชิงผลิตภาพสาระเศรษฐศาสตร์ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.75 โดยแยกเป็นรายด้านมีค่าอยู่ระหว่าง 0.70 ถึง 0.78 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว

ผลการวิจัยพบว่า

1. การสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะเชิงผลิตภาพสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ข้อมูลพื้นฐานของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะเชิงผลิตภาพสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้แก่ 1) เนื้อหาสาระทางเศรษฐศาสตร์ 2) สภาพการจัดการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์ 3) ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ 4) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน 5) บรรยากาศในการเรียนรู้หรือสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ และ 6) สมรรถนะของผู้เรียนด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะเชิงผลิตภาพ สำหรับองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงผลิตภาพ

ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) เนื้อหา 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ และ 5) การวัดและการประเมินผล สมรรถนะเชิงผลิตภาพ ซึ่งสมรรถนะเชิงผลิตภาพ ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ ได้แก่ 1) ความสามารถในการใช้ความรู้ 2) ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ 4) ทักษะการสร้างและผลิตชิ้นงานและ 5) การมีจิตใ้จมุ่งมั่นสร้างผลงานใหม่

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะเชิงผลิตภาพสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ ที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยลงมือปฏิบัติด้วยตนเองในสภาพจริง สร้างความรู้และนำความรู้ไปประยุกต์ต่อยอดความคิดผลิตภาพสร้างเป็นผลงานได้ โดยอาศัยสื่อเทคโนโลยี 2) จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาสมรรถนะเชิงผลิตภาพสาระเศรษฐศาสตร์ 3) เนื้อหา คือ เนื้อหาสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาสาระทางเศรษฐศาสตร์ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ กลไกราคา ในระบบเศรษฐกิจ และเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาท้องถิ่นและสหกรณ์ 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงผลิตภาพ ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ขั้นเตรียมบริบท ทบทวนความรู้ (2) ขั้นปฏิสัมพันธ์ สร้างสรรค์ความรู้ (3) ขั้นเผชิญสถานการณ์ เพื่อการประยุกต์ใช้ (4) ขั้นรวมความคิด ผลิตชิ้นงาน (5) ขั้นประเมินผล ชิ้นชมชิ้นงาน และ 5) การวัดและการประเมินผล สมรรถนะเชิงผลิตภาพ ในภาพรวมรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะเชิงผลิตภาพสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.84, S.D. = 0.25)

3. การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะเชิงผลิตภาพสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีสมรรถนะเชิงผลิตภาพสาระเศรษฐศาสตร์หลังเรียนด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้เชิงผลิตภาพสาระเศรษฐศาสตร์ อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 87.11 จาก $\bar{x}$ = 55.75, S.D. = 5.41 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่ $\bar{x}$ = 45 จากคะแนนเต็ม 64 คะแนน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาในแต่ละสมรรถนะ พบว่า สมรรถนะด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x}$ = 17.46, S.D. = 0.25) รองลงมา ได้แก่ สมรรถนะด้านการมีจิตใ้จมุ่งมั่นสร้างผลงานใหม่ ($\bar{x}$ = 12.51, S.D. = 2.37) ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x}$ = 11.93, S.D. = 0.24) ทักษะการสร้างและผลิตชิ้นงาน ($\bar{x}$ = 10.24, S.D. = 0.90) และน้อยที่สุด คือ สมรรถนะด้านความสามารถในการใช้ความรู้ ($\bar{x}$ = 3.61, S.D. = 0.49) ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเรียนรู้, สมรรถนะเชิงผลิตภาพ, สาระเศรษฐศาสตร์

Thesis Title	The Development of Learning Management Model for Enhancing the Productive Learning Competency of Economics of Grade 9 Students
Student	Sirinapa Khumjan
Student ID	59B74680207
Degree	Doctor of Philosophy
Field of study	Curriculum and Instruction
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr.SUWANA JUIHONG
Thesis Co-Advisor	Dr.Phithack Nilnopkoon Associate Professor Dr.Kanreutai Klangphahol

ABSTRACT

The aims of this research were to: 1) study the basic data and elements of a learning management model for enhancing the productive learning competency in economics of grade 9 students, 2) develop a learning management model for enhancing the productive learning competency in economics of grade 9 students, and 3) study the effectiveness of the learning management model for enhancing the productive learning competence in economics of grade 9 students. This is a mixed-method research which was conducted through 3 interrelated stages. Stage 1; the basic data and elements of learning management model for enhancing the productive learning competence in economics of grade 9 students were explored. Stage 2; a learning management model for enhancing the productive learning competence in economics of grade 9 students was developed through the research and development process. Stage 3; the quasi-experimental research design, was used for studying the effectiveness of the learning management model to enhance the productive learning competence in economics of grade 9 students. The sample was selected through the multi-stage sampling technique which included 49 grade 9 students from Rittiyawannalai School who were currently enrolled in semester 2 of the academic year 2019. The tools used for this research was a form for assessing productive competence in economics and learning management plan, with the IOC value of between 0.80-1.00 and the resultant reliability of 0.75, which can be categorized into 5 components with the reliability of between 0.70 - 0.78. The statistics used in this research included the mean, standard deviation and percentage. The hypothesis test was conducted using the one sample t-test.

The research results were as follows:

1. The basic data on the learning management model for enhancing the productive learning competence in Economics of grade 9 students included: 1) contents concerning economics, 2) conditions of economics learning management, 3) guidelines or procedures for teaching and learning management, 4) teachers' learning management styles, 5) learning atmosphere or learning environment, and 6) competency of learners concerning knowledge, skills and desired productive characteristics. Moreover,

there are 5 components in the learning management model for enhancing the productive learning competency in economics of grade 9 students, including 1) principles, 2) objectives, 3) contents, 4) learning management processes, and 5) the procedure for productivity measurement and evaluation which is made up of 5 aspects of competency: 1) knowledge application competence, 2) information technology skills, 3) creative thinking skills, 4) creation and production skills, and 5) avidity for creating new things.

2. The development of learning management model for enhancing the productive learning competency in economics of grade 9 students includes 5 components: 1) the principle focusing on the learning process that encourages learners to put knowledge into practice in real-life situations, to create new sets of knowledge and to apply the knowledge to developing new works and products through technology utilization, 2) the objective for developing productive competency in economics, 3) the content in economics, 4) the learning management process which included 5 steps: (1) the preparation of contexts and revision of knowledge, (2) building interactions and creating knowledge, (3) facing real-life situations for application of knowledge, (4) integration of ideas for the production of works or products, (5) the evaluation process and appreciating the work, and (6) measurement and evaluation of productive competency based on the overall teaching and learning management that enhances the economic competency in economics of grade 9 students which was developed at the highest level ($\bar{x} = 4.84, S.D. = 0.25$).

3. By studying the effectiveness of the learning management model for enhancing the productive learning competence in economics of grade 9 students, it was found that the productivity competence of the students after the learning management model for enhancing the productive learning competence in economics was at an excellent level, with the percentage of 87.11 at $\bar{x} = 55.75, S.D. = 5.41$, which was higher than the standard of 70 at $\bar{x} = 45$, based on the total score of 64 points at a significance level of 0.05. When considering each competency, it was found that the competency in creative thinking skills was at an excellent level ($\bar{x} = 17.46, S.D. = 0.25$), followed by avidity for creating new things ($\bar{x} = 12.51, S.D. = 2.37$), information technology skills ($\bar{x} = 11.93, S.D. = 0.24$), creation and production skills ($\bar{x} = 10.24, S.D. = 0.90$), and knowledge application competence ($\bar{x} = 3.61, S.D. = 0.49$), which remained at an excellent level according to the criteria.

keywords : Learning Management, Model Productive Learning, Competency in Economics

2505690135

VRU :Thesis 59B74680207 thesis / recv : 10102563 14:33:09 / seq : 65